

IS DE WERELD ECHT ZO DUISTER?

Recent was er in het Sint Janscentrum een landelijke evaluatie van het Jubeljaar 2025. Het motto van dat jaar was *Pelgrims van hoop*. Wij stonden stil bij alle activiteiten in het afgelopen jaar, maar met name bij de vraag hoe wij de hoop ook in dit nieuwe jaar kunnen vasthouden. Christelijke hoop heeft alles met God van doen. Vertrouwen in God geeft het leven een eigen perspectief. Ons geloof is gericht op Gods toekomst en heeft daardoor ook het karakter van hoop. Maar de huidige tijd doet er alles aan om de hoop in ons hart te doven. Dit nieuwe jaar is stevig begonnen. Met verhalen over geweld in Venezuela en Iran maar ook met de vrees voor een groot conflict om Groenland. Je kunt je afvragen wat nationale soevereiniteit en internationaal recht nog betekenen nu de wereldmachten lijken te kiezen voor het recht van de sterkste. In vergelijking met veel andere landen is Nederland bijna een paradijs. Maar ook hier is er polarisatie en onvrede over

migratie, woningnood en de klimaatverandering.

Rol van de media

Tijdens de evaluatiemiddag stond ik in een lezing stil bij de rol van onze media. Eerlijk gezegd heb ik niet de indruk dat de media de hoop in ons bestaan versterken. In de populaire pers is er veel aandacht voor overvallen, moordpartijen, inbraken en ongelukken. Het valt mij op dat bijna iedere dag op het journaal een brand langskomt. De veelheid van dit soort incidenten voedt het gevoel van onveiligheid. In de westerse media wordt het goede nieuws door het slechte nieuws verdrongen. Deze media concentreren zich op de bomen die omvallen maar het grote bos dat in stilte doorgroeit krijgt nauwelijks aandacht. Ik herinner mij een betoog van de socioloog Boutellier die stelt dat de wereld iedere dag een beetje beter wordt. Hij verwijst dan naar de site *Our World in Data*. Op het terrein van het voorkomen van kindersterfte, armoede, honger, onderwijs, migratie, oorlog en vrede, levensverwachting en bevolkingsgroei worden iedere dag kleine en grote overwinningen behaald. Ikzelf denk ook aan een Nederlands medium als *De Correspondent* die gedegen artikelen brengt en een voorbeeld is van oplossingsgerichte journalistiek. Paus Leo heeft opgeroepen spierballencommunicatie achterwege te laten. De wereld heeft behoefte aan een journalistiek die de

waarheid dient, mensen samenbrengt en de vrede onder elkaar bevordert.

Beweging van hoop.

In het kader van het Jubeljaar zijn de bisschoppen en de religieuzen van Nederland begonnen met een *Beweging van hoop*. In dit nieuwe jaar probeert de beweging met een eigen website door te gaan. De site bericht over projecten die mensen kunnen bemoedigen. Het gaat om het benoemen van plekken en verhalen van hoop. Het is heel belangrijk om een handelingsperspectief niet te ontnemen. Angst kan mensen verlammen. Recent hoopte Daan Remarque in het Financieel Dagblad op *doenverhalen* in plaats van *doemverhalen*. Het is vreemd Nederlands maar iedereen begrijpt wat er mee wordt bedoeld. Ikzelf kan genoeg plekken noemen waarover *doenverhalen* te vertellen zijn. Ik noem de duizenden parochies en kerkelijke gemeenten waar mensen vieren, leren en dienen. Veel mantelzorgers zijn beschikbaar voor dierbaren, vrienden of burens. In dorpen en wijken zijn er mensen die voor anderen koken of de boodschappen halen. Kloosters zijn plaatsen waar mensen op adem kunnen komen en nadenken over de grote vragen van het bestaan. Mensen zijn actief in voedsel- en kledingbanken. Graag noem ik ook hospices waar vrijwilligers zorgen voor trouwe nabijheid aan stervenden. Tallozen zetten zich in voor vrede, sociale

gerechtigheid en het behoud van Gods schepping. Allemaal voorbeelden van *la petite bonté*, de kleine goedheid, waardoor de wereld minder duister is als in de media niet zelden wordt gesuggereerd.

Mgr. Dr. Gerard de Korte

Agenda

(n.b. ma-za 8.30 uur Eucharistie in de kathedraal tenzij anders vermeld)

Maart

- 01 Eucharistie in parochiekerk
- 03 10.00 DPO
17.30 VBOK
- 04 10.30 Officium Caritatis
14.00 pastoraal team Veghel
- 05 10.00 stafvergadering
14.00 priesteraad
- 08 11.00 Eucharistie Asten
- 09 11.00 Permanente Raad, Baarn
13.30 Mediacommissie
- 10 14.00 benoemingencommissie
- 11 10.30 Commissio Mixta religieuzen
- 12 10.00 stafvergadering
- 15 Eucharistie in parochiekerk
- 16 11.00 priestergroep
- 17 10.30 bisschoppenconferentie
- 19 10.00 stafvergadering
14.00 kapittel
15.30 REA
- 20 11.00 WKHP
14.00 parochiemonitor
- 21 inspiratiedag Kansfonds Stille Omgang Amsterdam
- 23 13.00 leerlingenraad OMO scholen
- 26 10.00 stafvergadering
- 27 11.00 Laudato Si' Alliantie
- 29 Eucharistie parochiekerk
- 31 leesgroep Utrecht

Benoemingen en ontslagen

Mevrouw **J.G.W.M. Huisintveld**: per 1 januari 2026 eervol ontslag

van de pastorale opdracht en zending als pastoraal werkster ten behoeve van de parochie H.H. Cosmas en Damianus te Groesbeek.

De zeereerwaarde pater **Th.F. Buitendijk** o.carm.: per 1 februari 2026 eervol ontslag als pastoor van de parochie Titus Brandsma te Oss.

De zeereerwaarde pater **R.J. Putman** ofm: per 1 februari 2026 benoeming tot waarnemend pastoor van de parochie Titus Brandsma te Oss.

De eerwaarde pater **M.J. Tabak** scj: per 1 februari 2026 eervol ontslag als pastor van de parochies Heilige Drie-eenheid en Heilige Stefanus te Nijmegen.

De eerwaarde pater **Chr. Ndala** cssp: per 1 februari 2026 benoeming tot pastor van de parochies Heilige Drie-eenheid en Heilige Stefanus te Nijmegen.

In Memoriam

Op 22 januari 2026 is te Boxmeer overleden de zeereerwaarde heer drs. **Antonius Albertus Gerardus Hendriks**, emeritus-pastoor van de Pastorale Eenheid Veghel.

De zeereerwaarde heer Hendriks is geboren in Sambeek op 11 juni 1936 en tot priester van het bisdom van 's-Hertogenbosch gewijd op 27 mei 1961.

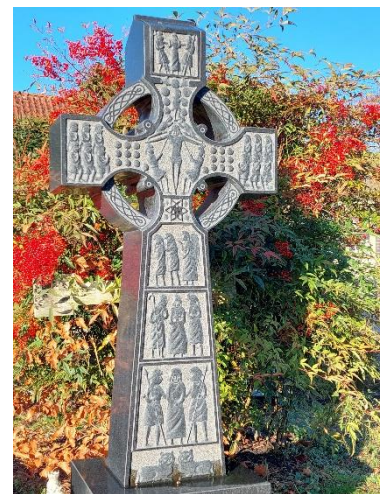
Zijn eerste benoeming in het bisdom van 's-Hertogenbosch was als kapelaan van de parochie H. Hart van Jezus te Oss van 1961 tot 1963. Van 1963 tot 1969 was hij kapelaan van de parochie H. Antonius van Padua te Nijmegen, waarnaast hij theologie studeerde aan de Universiteit. Na afronding van zijn studie werd

hij in juli 1969 rector van het Canisiusziekenhuis te Nijmegen. Van 26 juni 1976 tot 1 oktober 1983 was hij pastoor van de parochie H. Antonius Abt te Malden, waarvan de laatste 3 jaar tevens deken van het Dekenaat Wijchen.

Van 1 oktober 1983 tot 1 juli 1985 was hij territoriaal vicaris van Mgr. J. Bluijssen. Per 1 juli 1985 werd hij benoemd tot pastoor van de parochie Heilige Lambertus te Veghel, welke benoeming in 2001 werd uitgebreid voor de Pastorale Eenheid Veghel. Per 1 oktober 2004 is aan pastoor Hendriks vanwege emeritaat eervol ontslag verleend als pastoor te Veghel.

Moge hij rusten in vrede!

De begraafplaats als groene oase

Regelmatig zoeken beheerders van begraafplaatsen naar inspiratie om hun traditionele, vaak versteende begraafplaats te transformeren naar een groene oase. Enkele jaren geleden bood het bisdom al een inspiratie-dag aan om parochies en beheerders te helpen op deze zoektocht. Sindsdien zijn op diverse plekken bescheiden projecten uitgevoerd en is een enkele keer ook een groots plan gerealiseerd. Omdat de vraag om informatie over

‘vergroening van begraafplaatsen’ nog steeds wordt gehoord, organiseert het bisdom nogmaals een bijeenkomst.

Datum: 21 april 2026

Tijd: 19.30 tot 21.30 uur

Locatie: Sint-Janscentrum, Papenhulst 4, Den Bosch

Mevrouw Ada Wille (landschap & begraafplaatsarchitecte) zal een interactieve presentatie geven over het waarom en het hoe van eventuele vergroening van de begraafplaats, de verschillende mogelijkheden (wetgeving, regels en afspraken, financiën), wat er sinds de vorige inspiratiedag is gebeurd en wat de uitdagingen zijn voor de komende tijd.

Praktijkvoorbeeld

Na de pauze wordt een voorbeeld gegeven van een project dat in een parochie van bisdom Den Bosch is gerealiseerd en dat velen kan inspireren. Ook is er gelegenheid om in gesprek te gaan over de weg van eerste idee naar concreet plan.

Via de besturen ontvangen alle parochies een uitnodiging voor deze bijeenkomst. Bijgesloten zijn enkele vragen waarmee bestuursleden en beheerders voorbereid naar de bijeenkomst kunnen komen. Deze vindt u ook terug op de website onder de activiteit www.bisdomdenbosch.nl. Aanmelden kan tot **18 april**, stuur een e-mail naar: aanmelding@bisdomdenbosch.nl o.v.v. uw naam en ‘bijeenkomst vergroening begraafplaatsen’.

Cultureel erfgoed

In juni 2025 is een begin gemaakt met de herinventarisatie van het cultuurofgoed in de kerken van het bisdom Den Bosch. Het was in de jaren 1970 dat voor

het eerst was vastgelegd wat er zich aan waardevol erfgoed in de kerken bevindt. Dat resulteerde in lijsten met de meest in het oog vallende objecten. De toenmalige Stichting Kerkelijk Kunstbezit in Nederland (SKKN) voerde het werk uit. Die taak is overgenomen door de afdeling Erfgoed in Kerken en Kloosters (EKK) van Museum Catharijneconvent.

Kerkcollectie digitaal

In opdracht van het bisdom bezoekt een erfgoedconsulent van het Catharijneconvent de kerken. De in de database ‘Kerkcollectie digitaal’ opgenomen lijsten worden geactualiseerd en aangevuld met voorwerpen die eerder buiten beeld waren gebleven. Tegelijk worden de voorwerpen in een waarderingskader getoetst. Aan de hand van criteria zoals kunst- en cultuurhistorische waarde, emotionele of ensemble waarde worden de belangrijkste objecten in de ‘kerncollectie’ opgenomen. Van hoogaltaar tot oliebusje bestaat daardoor helderheid over hun belang. Zeker bij toekomstige ontwikkelingen en herbestemming vormen de geactualiseerde lijsten een hulpmiddel bij het nemen van beslissingen.

Verhalen en betrokkenheid

Het spreekt voor zich dat iedere parochiekerk de weerslag vormt van de betrokkenheid van parochianen en parochiegeestelijken. De kerkgebouwen en hun inventaris vertellen de verhalen van opeenvolgende generaties. Hoe kwamen de interieuresembles tot stand, welke architecten en ateliers waren erbij betrokken en wat was de aanleiding voor het schenken van een altaar, raam of kelk? Kunsthistorische en emotionele criteria vloeien in elkaar over als het erom gaat een bijzonder altaar of een heiligenbeeld te waarderen. Bij iedere parochiekerk betekent dat

research naar de parochiegeschiedenis om zo een goede afweging te kunnen maken om objecten in de kerncollectie op te nemen. De geschiedenis komt zo tot leven en toont de sporen van de generaties die aan ons voorafgingen. Om het modern te verwoorden, al die objecten laten de *footprint* zien van parochiële betrokkenheid.

Een markant voorbeeld is het Maria-altaar in de kerk van de H. Joachim in De Moer die in 1902 is gebouwd. De drie stenen hoog- en zijaltaren in dit godshuis kwamen tussen 1902 en 1910 tot stand. Ze zijn in neogotische stijl uitgevoerd. Het eertijds gerenommeerde beeldhouwersatelier Custers uit Eindhoven maakte de altaren.

Het aan Maria gewijde zijaltaar dateert uit 1910. Het werd in 1907 door de parochianen aan bouwpastoor Adrianus Hubertus Franciscus Kamp (1857-1939) geschonken, toen hij zijn zilveren priesterfeest vierde. In het blad ‘De Noord Brabanter’ van 4 juni 1907 stond dat de parochianen hem “*een prachtig altaar*” aanboden, waarmee dit altaar werd bedoeld. Dat leverde meteen helderheid op over de daarop afgebeelde heiligenfiguren, waarvan er één niet geïdentificeerd

kon worden. Rechts van het Mariabeeld staat namelijk een soldatenheilige met een bijl, een palmtak en een leeuw. Dat bleek de H. Adrianus van Nicomedië te zijn, een vrij onbekende martelaar uit de periode van het vroege christendom. Deze heilige is de eerste patroonheilige van pastoor Kamp. Het beeld van Franciscus van Sales links van Maria is zijn derde patroonheilige. Over de tijd heen verwijst het door de parochianen geschonken altaar naar de eerste pastoor van deze kerk.

*Joost van Hest, erfgoedconsulent
Museum Catharijneconvent*

Familiepastoraat

Wist u dat...

- We al een heel eind zijn met de organisatie van de gezinsdag op **6 juni** in Sint-Oedenrode;
- Aanmelding hiervoor kan via www.bisdomdenbosch.nl/activiteiten;
- Je op deze dag op echte doeldzakken mag spelen;
- Er ook workshops zijn met vuur en de hulp van echte scouts;

- Dat het in het verlengde ligt van de grote bedevaart naar Assisi in 2027;
- Dat er al bijna 50 mensen meegaan naar Assisi;
- Meer informatie en opgave via: www.huisvoordepelgrim.nl;
- We **27 februari** weer een VrijMiBo organiseren en u zich nog kan aanmelden via de website;
- De werkvormen bibliotheek echt vorm begint te krijgen en we zelf heel enthousiast erover zijn;

- We op facebook te vinden zijn onder Familiepastoraat Bisdom Den Bosch en wekelijks interessante berichten delen.

Periodieke gift

Voor hetzelfde geld geeft u meer.....

Waarschijnlijk wist u al dat uw giften/kerkbijdragen aan een parochie onder bepaalde voorwaarden aftrekbaar zijn van de belasting. Dat geldt voor giften boven de 1% (minimaal € 60) en tot een maximum van 10% van uw drempelinkomen. Dus alleen het bedrag daarboven mag u aftrekken.

Maar wist u dat die grenzen niet gelden voor een periodieke gift? Periodieke giften kunt u (tot een maximum van € 1.500.000) volledig in aftrek brengen op uw inkomen voor de inkomstenbelasting zonder drempelbedrag! Kiest u ervoor dit belastingvoordeel ten goede te laten komen aan de parochie, dan kunt u uw bijdrage aan de parochie dus zelfs verhogen zonder dat het u meer kost.

Wat is een periodieke gift?

Een periodieke gift is een gift waarbij u voor minimaal vijf jaar een vast bedrag per jaar aan de parochie schenkt. U hoeft daarvoor niet de notaris. U kunt een periodieke gift zelf vastleggen in een overeenkomst. Deze "Overeenkomst periodieke gift in geld" vindt u op de website van de belastingdienst (www.belastingdienst.nl) of u kunt contact opnemen met uw parochie.

Colofon

NieuwsBrief is een uitgave van **bisdom van 's-Hertogenbosch**

De BisdomNieuwsbrief wordt gratis verspreid bij het pastoraal kader en bij belangstellenden.

Een bijdrage ter dekking van de kosten wordt op prijs gesteld (*publiciteitsfonds* NL63 INGB 0001 3284 65)

Aan- / afmeldingen en wijzigingen voor de nieuwsbrief graag doorgeven via mail: nieuwsbrief@bisdomdenbosch.nl

Bezoekadres:

Parade 11
5211 KL 's-Hertogenbosch

Postadres:

Postbus 1070
5200 BC 's-Hertogenbosch

T 073 523 20 20
E info@bisdomdenbosch.nl
W www.bisdomdenbosch.nl

Gerardusfonds

Bisschop De Korte steunt graag diaconale en oecumenische projecten.

In dat kader is het **Gerardusfonds** opgericht.

Als u de bisschop wilt steunen, kunt u een gift overmaken. Uw schenking is welkom op bankrekeningnummer:

NL48 ABNA 0403 9331 10

ten name van:
Gerardusfonds Den Bosch